

REFERAT Udvalg for regional udvikling d. 09-10-2024

Mødedato Onsdag d. 09. oktober 2024 kl. 09:00

Mødested Mødelokale B4, 1. sal, Regionshuset Viborg

Indholdsfortegnelse

Udbudsstrategi for indspunsning af forureningen ved Cheminovas gamle fabriksgrund.....	3
Kommissorium for regionalpolitisk forum om klimatilpasning.....	5
Orientering om energipulje på landdistriktsområdet #.....	7
Høring af Midttrafiks budget 2025.....	8
Orientering om cykelprojekter i Region Midtjylland #.....	10
Udvalgets årshjul og mødeplan for 2024 og 1. kvartal 2025 #.....	12
Drøftelse af udvalgmøder i Danske Regioner #.....	13
Nyt fra Midttrafik #.....	14
Gensidig orientering #.....	15
Underskriftsark #.....	16

Punkt 1: Udbudsstrategi for indspunsning af forureningen ved Cheminovas gamle fabriksgrund

1-51-71-450-22

Resume

Regionsrådet har besluttet at igangsætte arbejdet med indspunsning af forureningen på Cheminovas gamle fabriksgrund. Indspunsning vil effektivt sikre omgivelserne mod udstrømning og spredning af forureningen og er desuden en forudsætning for en fremtidig oprensning af Cheminovas gamle fabriksgrund.

Der skal i forbindelse med udbud af indspunsningen laves en udbudsstrategi, som beskriver de strategiske valg, som gøres forud for udformningen af udbudsmaterialet. Opgaven udbydes som hovedentreprise, og evalueringen sker med primært fokus på pris samt andre forhold omkring bæredygtighed og nøglepersoners erfaring og kompetencer. Evalueringen fremlægges for regionsrådet, som herefter tager stilling til indgåelse af kontrakt på opgaven.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at strategi for udbud af etablering af spuns omkring forureningen ved Cheminovas gamle fabriksgrund godkendes.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har besluttet at igangsætte arbejdet med indspunsning af forureningen på Cheminovas gamle fabriksgrund. Indspunsning er første trin i oprensningen af den gamle fabriksgrund og er finansieret gennem deludmøntningen af det grønne råderum, hvor der er afsat en økonomisk ramme på 100 mio. kr. til projektet.

Efterfølgende trin af oprensningen af den gamle fabriksgrund skal ske i henhold til regionsrådets beslutning om, at der arbejdes på at udvikle metoder til at gøre oprensningen af den gamle fabriksgrund mere økonomisk bæredygtig. Denne del af oprensningen er endnu ikke finansieret.

Strategi for udbud af indspunsning af forureningen ved Cheminovas gamle fabriksgrund

Der skal i forbindelse med udbud af indspunsningen af forureningen ved Cheminovas gamle fabriksgrund laves en udbudsstrategi, som beskriver de strategiske valg, som gøres forud for udformningen af udbudsmaterialet. Strategien er vedlagt som bilag.

Regionens afværgeindsats på Cheminovas gamle fabriksgrund følger principperne for regionens indsats, som er fastlagt i Jordforureningsloven. Det betyder, at indspunsningen er første skridt mod at sikre, at en restforurening ikke udgør en risiko for mennesker og miljø.

Formålet med etablering af spuns omkring forureningen ved den gamle fabriksgrund er at sikre omgivelserne mod udsivning af forurening samt at danne grundlag for en senere gennemførelse af oprensning af forureningen.

Udbuddet

Etableringen af en omkransende jernspuns er et arbejde, som er velkendt. Det gælder også de arbejdsopgaver, der skal udføres. Der er et solidt erfaringsgrundlag fra tilsvarende projekter fra f.eks. havne-, bro- og vejarbejder.

Udbuddet gennemføres som et offentligt EU-udbud uden prækvalifikation og uden forhandling. Det skyldes, at opgaven er velkendt, og det vurderes hensigtsmæssigt at stille forholdsvis strenge egnethedskrav grundet områdets særlige karakter. Kravene forventes at indsnævre feltet af ansøgere/bydere, og prækvalifikationen vurderes derfor unødvendig.

Der vil være tekniske usikkerheder, som ikke kan beskrives i udbudsmaterialet, selvom arbejdet beskrives detaljeret. Det kan f.eks. være tilstedeværelse af større sten eller uventet placering af infrastruktur i undergrunden, som betyder, at spunsens forløb skal justeres undervejs i anlægsfasen. Disse usikkerheder vil ikke kunne afklares på forhånd, og den økonomiske usikkerhed påhviler derfor regionen. Det vurderes dog, at det mulige økonomiske omfang af sådanne uforudsete tekniske vanskeligheder er af begrænset omfang og derfor vil kunne indeholdes i den økonomiske ramme, der er afsat.

Evaluering af de modtagne tilbud vil ske ud fra 'det økonomisk mest fordelagtige tilbud', hvilket vil blive evalueret ud fra flere forskellige parametre. Den væsentligste evalueringsparameter er pris, idet opgaven med indspunsning af forureningen er velkendt og velbeskrevet og dermed også egnet til konkurrence på pris. Der forventes ligeledes at blive evalueret på bæredygtighedselementer samt tilbudte nøglepersoners erfaring og kompetencer med tilsvarende opgaver.

Borgermøder fremadrettet

Regionsrådet har i forbindelse med gennemførelsen af oprensningen af Høfde 42 depotet besluttet, at der skal afholdes borgermøder ca. hvert halve år. Der har på de afholdte borgermøder flere gange været informationer omkring arbejdet med den gamle fabriksgrund.

Administrationen planlægger derfor fremadrettet, at borgermøderne ligeledes kommer til at indeholde informationer og mulighed for spørgsmål til den kommende indspunsning af den gamle fabriksgrund.

Tidsplan

Tidsplanen for indspunsning af forureningen ved Cheminovas gamle fabriksgrund kan kun beskrives overordnet, fordi der er en del usikkerheder.

Den helt store usikkerhedsfaktor er tidsforbruget til indhentning af de nødvendige myndighedstilladelser, som går forud for udarbejdelsen af udbudsmaterialet. Særligt vurdering af nødvendigheden af en fuld miljøkonsekvensredegørelse (tidligere VVM) vil have stor indflydelse på tidsforbruget frem mod indgåelse af kontrakt på indspunsningen. Denne del ligger udenfor regionens direkte indflydelse, idet udarbejdelse af tilladelserne ligger hos andre myndigheder.

Udarbejdelse af udbudsmaterialet og gennemførelse af udbudsforretningen vil kunne forløbe i første kvartal 2026, såfremt der kan opnås de nødvendige tilladelser senest i andet halvår 2025. Kontraktindgåelsen vil således kunne ske i 2. kvartal 2026.

Evalueringen fremlægges herefter for regionsrådet, som tager stilling til indgåelse af kontrakt med vinderen af udbudsforretningen på opgaven.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at strategi for udbud af etablering af spuns omkring forureningen ved Cheminovas gamle fabriksgrund godkendes.

Torben Nørregaard, Henrik Gottlieb, Henrik Qvist og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet besluttede den 29. maj 2024 at igangsætte arbejdet med indspunsning af forureningen på Cheminovas gamle fabriksgrund.

Regionsrådet besluttede den 27. september 2023 at arbejde for at opnå en politisk aftale om statslig finansiering til oprensningen af Cheminovas gamle fabriksgrund.

Bilag

Udbudsstrategi for indspunsning ved Cheminovas gamle fabriksgrund

Punkt 2: Kommissorium for regionalpolitisk forum om klimatilpasning

1-30-76-50-23

Resume

Revision af Regional Udviklingsstrategi 2019-2030 fokuserer på otte vilde problemer. Der fremsendes forslag til kommissorium og sammensætning af regionalpolitisk forum om klimatilpasning – når vandet (ikke) kommer. Det indstilles, at tre regionsrådsmedlemmer udpeges til regionalpolitisk forum om klimatilpasning – når vandet (ikke) kommer, hvoraf den ene udpeges som formand.

Indstilling

Direktionen indstiller,

- at forslag til kommissorium for regionalpolitisk forum om klimatilpasning godkendes,

- at forslag til sammensætning af regionalpolitisk forum om klimatilpasning godkendes, og

- at tre regionsrådsmedlemmer udpeges til regionalpolitisk forum om klimatilpasning, hvoraf den ene udpeges som formand.

Sagsfremstilling

Regionalpolitisk forum om klimatilpasning skal arbejde med spørgsmålet: Hvad gør vi, når vandet (ikke) kommer?

Det vilde problem på længere sigt er ikke kun for meget vand, men snarere en ulige fordeling af vand. I nogle perioder er der oversvømmelser, mens der i andre er vandmangel. Regionalpolitisk forum om klimatilpasning skal derfor fokusere på en bæredygtig, fremtidssikret og helhedsorienteret håndtering af både for lidt og for meget vand.

Udkast til kommissorium beskriver det vilde problem, som regionalpolitisk forum om klimatilpasning skal samarbejde om at udvikle løsninger på. Kommissoriet præsenterer desuden forslag til arbejdsform og sammensætning af forummet.

Udkast til kommissorium er vedlagt som bilag.

Klimatilpasning – når vandet (ikke) kommer er et vildt problem

Danmark står overfor alvorlige klimaforandringer, som forårsager tørke, øgede temperaturer og oversvømmelser. Det påvirker både mennesker og natur, når der i perioder kommer henholdsvis for lidt eller for meget vand. Det skal håndteres bedre.

Fremadrettet skal vandinfrastrukturen derfor både kunne håndtere tørke, øgede temperaturer og oversvømmelser. Løsningerne skal beskytte mennesker og natur mod for lidt og for meget vand, både nu og i fremtiden. Det kræver en helhedsorienteret og sammenhængende tilgang, hvor løsningerne også fremmer biodiversiteten og anvender materialer, der er holdbare og genanvendelige.

Forummet tager udgangspunkt i følgende arbejdsspørgsmål:

- Hvordan kan vi gentænke håndteringen af vandet og finde løsninger, der beskytter mennesker og natur mod både nuværende og fremtidige klimaudfordringer som tørke, oversvømmelser og stigende temperaturer?
- Hvordan kan vi udvikle løsninger, der ikke kun afhjælper klimaudfordringerne, men også gavner naturen og gør regionen til et bedre sted at leve?
- Hvilke internationale erfaringer og løsninger kan vi bruge til at forbedre vores håndtering af klimaforandringerne?

Regionalpolitisk forum om klimatilpasning - når vandet (ikke) kommer arbejder i 1. halvår 2025. Forummet inddrager i arbejdet de nationale perspektiver i f.eks. Grøn trepart.

Udpegning af regionsrådsmedlemmer

Regionsrådet har formandskabet og er repræsenteret med tre medlemmer i hvert af de regionalpolitiske fora. Det indstilles, at regionsrådet udpeger tre medlemmer til regionalpolitisk forum om klimatilpasning – når vandet (ikke) kommer, herunder en formand.

Baggrund

Regionalpolitisk forum om klimatilpasning er et ud af otte fora, der i 2023-2025 arbejder med svar på følgende spørgsmål ud fra denne tidsplan:

Tidsplan for regionalpolitiske fora					
	1. halvår 2023	2. halvår 2023	1. halvår 2024	2. halvår 2024	1. halvår 2025
Hvordan hjælper vi de unge der står udenfor?	×				
Hvordan forhindrer vi, at blomsterne forsvinder?	×				
Hvordan får vi flere til at stige på?		×			
Hvor finder vi arbejdskraften?		×			
Hvordan mindsker vi forbruget?			×		
Hvordan får vi arealer nok til den grønne omstilling?				×	
Hvordan ser fremtidens landdistrikter ud?				×	
Hvad gør vi, når vandet (ikke) kommer?					×

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at forslag til kommissorium for regionalpolitisk forum om klimatilpasning godkendes,

at forslag til sammensætning af regionalpolitisk forum om klimatilpasning godkendes, idet der til deltagerlisten tilføjes repræsentanter fra Gudena komitéen og Bedsteforældres Klimaaktion, og

at tre regionsrådsmedlemmer udpeges til regionalpolitisk forum om klimatilpasning, hvoraf den ene udpeges som formand, idet der udpeges et medlem fra udvalg for regional udvikling til hhv. formandsposten og den ene af de to øvrige poster under hensyn til, at forrummet etableres som en del af udvalgets strategiarbejde.

Torben Nørregaard, Henrik Gottlieb, Henrik Qvist og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet godkendte den 28. september 2022 temaer i revision af Regional Udviklingsstrategi for Midtjylland.

Regionsrådet godkendte den 27. april 2022 proces for revision af regional udviklingsstrategi.

Bilag

Kommissorium regionalpolitisk forum om klimatilpasning

Punkt 3: Orientering om energipulje på landdistriktsområdet

1-30-76-29-20

Resume

Svingende energipriser har skabt udfordringer i landdistrikterne, hvor mange borgere ikke er tilsluttet fjernvarme. Region Midtjylland har derfor støttet 24 landsbyer med samlet 1,951 mio. kr. til at etablere fælles bæredygtige energiløsninger. Der er som led i arbejdet etableret et netværk, hvor landsbyerne kan dele erfaringer. Der er desuden åbent for ansøgninger til det nye opslag af puljen på 0,800 mio. kr. Det foreslås, at udvalg for regional udvikling følger op på energiprojekterne i foråret 2025.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at orienteringen om udmøntning af energipulje på landdistriktsområdet og den tilhørende opfølgning tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Prisen på energi har i de seneste år svinget meget og til tider været høj. Det er en stor udfordring i landdistrikterne, hvor mange borgere ikke er tilsluttet fjernvarme, men f.eks. har gasfyr.

Erfaringer fra udmøntning af energipuljen

Region Midtjylland har derfor i 2022 og 2023 tildelt støtte til landsbyernes arbejde med at etablere fælles bæredygtige energiløsninger via en pulje. Puljen har støttet 24 landsbyer i at afklare, hvilke alternative energikilder de kan bruge til at opvarme deres huse og/eller dække deres elforbrug eller reducere deres varmeudgift. Der er tildelt samlet 1,951 mio. kr. til landsbyerne.

Mange landsbyer har gennem energiprojekterne fået erfaringer med udfordringerne ved at omstille til alternative energiformer. De enkelte landsbyer har fået konsulenthjælp til at vurdere, om en fælles bæredygtig energiløsning giver mening. Det har bl.a. resulteret i, at der i en landsby er etableret et lokalt andelsejet energiselskab, mens der i en anden landsby og dennes nabobyer er mobiliseret tilslutning til en fælles fjernvarmeløsning. Der er yderligere en række landsbyer, som har arbejdet med termonet som alternativ energiløsning.

Region Midtjylland har desuden etableret et netværk, hvor landsbyerne kan udveksle erfaringer. Flere tovholdere i landsbyerne giver udtryk for, at regionens støtte har muliggjort den fornødne afklaring til at tage første skridt i deres omstilling til bæredygtige energiløsninger.

Nyt puljeopslag til fælles bæredygtige løsninger

Regionsrådet besluttede den 26. juni 2024 at gennemføre et nyt opslag af puljen til fælles energiløsninger, så flere landsbyer kunne få hjælp til at opnå en bæredygtig energiforsyning. Der er afsat en ramme på 0,800 mio. kr. til formålet.

Ansøgningsfrist for puljen er den 7. oktober 2024, hvorefter de indkomne ansøgninger behandles administrativt, fordi de ansøgte beløb per ansøgning maksimalt er 0,100 mio. kr.

Opfølgning på energiprojekterne i 2025

Der vil være en opfølgning på energiprojekterne på et møde i udvalg for regional udvikling i foråret 2025, hvor projektdeltagerne fra 2-3 projekter præsenterer og drøfter deres erfaringer fra projekterne med udvalget. Der vil i den forbindelse foreligge beskrivelser af udvalgte projekter til udvalget forud for mødet med landsbyerne.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orienteringen om udmøntning af energipulje på landdistriktsområdet og den tilhørende opfølgning til efterretning.

Torben Nørregaard, Henrik Gottlieb, Henrik Qvist og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet besluttede den 26. juni 2024 i forbindelse med udmøntning af råderum på regional udviklingsområdet at afsætte 0,800 mio. kr. til et nyt opslag af puljen til fælles energiløsninger.

Punkt 4: Høring af Midttrafiks budget 2025

1-30-75-3-24

Resume

Midttrafik har sendt sit budget 2025 i høring. Midttrafik har i høringen budgetteret med 452,7 mio. kr. i 2025, hvilket er 49,9 mio. kr. mindre end den regionale finansiering til kollektiv trafik for 2025. Der foreslås ændringer til budgettet i form af øgede investeringer på Midtjyske Jernbaner, fornyelsesomkostninger på Aarhus Letbane samt en pulje til fysiske tilpasninger i forbindelse med udbuddet af regional buskørsel i 2026. Forslag til anvendelsen af mindreforbruget i 2025 fremsendes til politisk behandling ultimo 2024.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at Midttrafiks høringsbudget 2025 godkendes,

at høringsbudgettet tillægges 5 mio. kr. i 2025 og herefter varigt 10 mio. kr. fra 2026 til fornyelser på letbanen, og

at de øvrige ændringer på samlet 19,7 mio. kr. i 2025 og 4,7 mio. kr. i 2026 og frem godkendes.

Sagsfremstilling

Midttrafiks høringsbudget

Midttrafik har sendt budget 2025 i høring med svarfrist den 31. oktober 2024. Høringsbudgettet er vedlagt som bilag.

Denne sag vedrører alene den kollektive trafik, der finansieres af regionens budget til regional udvikling, mens høringsbudgettet også omfatter den siddende patientbefordring, som finansieres af sundhedsområdet.

Udgangspunktet for høringsbudgettet er Midttrafiks 1. behandling af budget 2025 af juni 2024.

Midttrafik har i høringsbudgettet budgetteret med 452,7 mio. kr. Med dette budget opretholdes serviceniveauet som i dag. Der er en difference på 49,9 mio. kr. mellem Midttrafiks budget og regionens samlede finansiering til kollektiv trafik i 2025. Det betyder, at regionens ramme til kollektiv trafik ikke anvendes fuldt ud.

Tabel 1 viser de økonomiske rammer for den regionale kollektive trafik samt den forventede afvigelse.

Tabel 1 Mio. kr. (2025 p/l)	Budget 2025	Overslagsår		
		2026	2027	2028
Midttrafiks høringsbudget pr. juni 2024	452,7	460,9	455,9	456,9
<i>Regional finansiering af kollektiv trafik:</i>				
Regional ramme til kollektiv trafik budget 2025	-408,1	-408,9	-408,9	-408,9
Administrativ besparelse 2025	0,6	0,6	0,6	0,6
Grønne tilskud ¹		-0,7	-0,7	-0,7
Statslige tilskud	-107,2	-107,2	-107,2	-107,2
Regionens egne udgifter til kollektiv trafik	26,6	26,6	26,6	26,6
Tilgodehavende fra tidl. regnskab	-14,5			
Afvigelse før tekniske ændringer	-49,9	-28,8	-33,8	-32,8
Foreslåede ændringer til høringsbudgettet	24,7	14,7	14,7	14,7
Samlet afvigelse²	-25,2	-14,1	-19,1	-18,1

¹: Omfatter støtte fra pulje til grønne busser og flextrafik. Der modtages et samlet tilskud på 5,7 mio. kr., som forventes fordelt over 8 år. Der er fra samme pulje søgt yderligere midler, som endnu ikke er bevilget.

² -= mindreforbrug ift. regional ramme, +=merforbrug ift. regional ramme

Der er udarbejdet et notat, som udfolder ovenstående tabel og nærmere beskriver forudsætningerne for afvigelserne. Notatet er vedlagt som bilag.

Regional finansiering af kollektiv trafik

Regional Udvikling har i budget 2025 afsat 408,1 mio. kr. til kollektiv trafik. Der skal heraf fratrækkes 0,6 mio. kr. til administrative besparelser på kollektiv trafik som følge af økonomiaftalen for 2025.

Rammen suppleres derudover med statslige tilskud på i alt 107,2 mio. kr. til bl.a. Grenåbanen og strækningen Holstebro-Skjern. Region Midtjylland afholder selv en række udgifter inden for den samlede ramme, som i alt udgør 26,6 mio. kr. Det drejer sig om pensioner til tjenestemandslignende ansatte på privatbanerne, ydelser på lån til Aarhus Letbane og spormodernisering af Odderbanen.

Regionen har herudover 14,5 mio. kr. til gode hos Midttrafik, som hovedsageligt kan henføres til den foreløbige afregning af regnskab 2023. Disse vil som en del af ny regnskabspraksis blive indregnet i budgetlægningen for budget 2025.

Afvigelse før tekniske ændringer

Differencen mellem Midttrafiks høringsbudget 2025 og regionens samlede finansiering er på 49,9 mio. kr., jf. tabel 1.

Hovedforklaringen er, at prisstigningerne har været lavere end forventet, samtidigt med at der er flere indtægter end forventet. Passagertallet er tilbage på 2019-niveau, på trods af takststigningen på 10,3 %, og i budget 2025 forudsættes en yderligere takststigning på 3,6 %.

Det har ligeledes indflydelse på differencen, at regnskabsresultatet på 14,5 mio. kr. indgår som en del af regionens finansiering for budget 2025.

Foreslåede ændringer til høringsbudgettet

Der er en række forhold, som ikke er indeholdt i Midttrafiks budgetforslag. Region Midtjylland vil i sit hørings svar bede Midttrafik om at indarbejde i alt 24,7 mio. kr., heraf:

- En forhøjelse af budgettet til Aarhus Letbane på 5,0 mio. kr. og 10 mio. kr. i overslagsårene til fornyelser og mindre reinvesteringer.

Hertil kommer øvrige ændringer på i alt 19,7 mio. kr.:

- En administrativ besparelse på 0,6 mio. kr. jf. kollektiv trafiks andel af den samlede administrative besparelse, jf. økonomiaftalen.
- Skønnede ydelser på lån på 5,3 mio. kr. til Lemvigbanen efter regionsrådets beslutning af 22. november 2023.
- En engangspulje på 15,0 mio. kr. til fysiske omstillinger i forbindelse med det kommende udbud. Dette imødekommer behovet for at kunne deloplade på de længere ruter for nogle af busserne i udbuddet.

Der vil herefter være et samlet mindreforbrug på 25,2 mio. kr. i 2025, mens der for overslagsårene er en række usikkerheder forbundet med den faktiske størrelse på mindreforbruget. Resultatet af den kommende udbudssag har bl.a. betydning for kommende år.

Der er yderligere en usikkerhed forbundet med budgettet til Midtjyske Jernbaner, som eventuelt medfører en merudgift i 2025. Regionsrådet får primo 2025 en status om eventuelt merforbrug i budgettet til Midtjyske Jernbaner.

Midttrafik indarbejder forventede indtægter ved 2. behandlingen af budgettet.

Forslag til anvendelsen af mindreforbruget i 2025 fremsendes til politisk behandling ultimo 2024.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at Midttrafiks høringsbudget 2025 godkendes,

at høringsbudgettet tillægges 5 mio. kr. i 2025 og herefter varigt 10 mio. kr. fra 2026 til fornyelser på letbanen, og at de øvrige ændringer på samlet 19,7 mio. kr. i 2025 og 4,7 mio. kr. i 2026 og frem godkendes.

Torben Nørregaard, Henrik Gottlieb, Henrik Qvist og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Midttrafiks budgetforslag 2025

Forudsætninger i Midttrafiks høringsbudget 2025

Punkt 5: Orientering om cykelprojekter i Region Midtjylland

1-30-75-6-22

Resume

Region Midtjylland deltager i og drifter en række cykelprojekter, der skal gøre det nemmere og mere attraktivt for borgerne at benytte sig af cyklen i hverdagen. Projekterne er en del af regionens arbejde med at sikre sammenhængende mobilitet.

Der gives med sagen en orientering om supercykelstisamarbejdet, fælles tour og delecycklen i landsbyer.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at orienteringen om cykelprojekter i Region Midtjylland tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland er involveret i en række cykelprojekter, der har sigte på at fremme cyklisme som et sundt transportvalg, så cyklen bl.a. benyttes som transportmiddel til og fra kollektiv trafik.

Cykelprojekterne er en del af regionens arbejde med at sikre sammenhængende mobilitet. Målet er at styrke den kollektive trafik, skabe sammenhængende cykelstier på tværs af kommunegrænser og gøre cyklen til et grønt alternativ til bilen. Projekterne bidrager samtidig til at skabe mere aktive landdistrikter.

Der gives her en status på de cykelprojekter, regionen er involveret i.

Supercykelstisamarbejdet

Supercykelstisamarbejdet i Region Midtjylland arbejder sammen om at lave cykelforbindelser på tværs af kommunegrænserne i regionen.

En supercykelsti er en cykelsti, hvor kvaliteten har fået et løft, så det er nemt og sikkert at vælge cyklen.

En supercykelsti er en god og sikker cykelforbindelse, der fører borgeren fra A til B uden længere omveje og med en god og gennemført skiltning, der skaber tryghed på ruten. En supercykelsti er ikke én infrastrukturtype, men kan bestå af mange forskellige stityper, lokalveje og 2-1 veje. Det afgørende for en supercykelsti er, at der er en sammenhængende rute og hele rutens sammenlagte værdi samt, at kommunerne prioriterer drift af cykelruten.

Region Midtjylland samarbejder med ti østjyske kommuner: Favrskov, Hedensted, Horsens, Norddjurs, Odder, Randers, Silkeborg, Skanderborg, Syddjurs og Aarhus kommuner. Samarbejdet er som noget nyt udvidet til også at inkludere Ikast-Brande og Herning Kommune. Samarbejdet finansieres af Region Midtjylland og samarbejdskommunerne.

Regionsrådet besluttede den 20. december 2023 at bevilge 2,14 mio. kr. til supercykelstisamarbejdet og dermed forlænge samarbejdet frem til 2027. Samarbejdet fokuserer fremadrettet på at integrere cykelkorridorerne med den kollektive trafik, da cyklen har et stort potentiale som transportmiddel til og fra den kollektive trafik og som en del af det rekreative stinet. Muligheden for at udvide cykelnettet til resten af Region Midtjylland afsøges yderligere.

Fælles Tour: national cykelkampagne rettet mod ungdomsuddannelse

Fælles Tour er en treårig cykelkampagne, der skal få flere unge til at cykle eller afprøve cyklen til og fra uddannelse. Kampagnen fokuserer på at gøre det sjovt at tage cyklen ved at lave konkurrencer for eleverne, så de bliver motiveret til at cykle i perioden. Fælles Tour er et samarbejde mellem de fem regioner og Cyklistforbundet.

Kampagnen blev for første gang gennemført i april 2024. Der er gennemført en evaluering af kampagnens første år, hvor 9.577 elever var tilmeldt på landsplan. I Region Midtjylland deltog 3.514 elever fordelt på 11 skoler i regionen. Hovedpræmien var billetter til Grøn Koncert.

Evalueringen af første år viser, at der overordnet set er positive tilbagemeldinger fra både elever og lærere. Mange svarer, at de har cyklet mere end sædvanligt, og at fokus på fællesskab og præmier er vigtige for deltagelse. Målet for næste kampagneår er at få flere skoler og elever til at deltage og at videreudvikle kampagnen på baggrund af evalueringen af første år. Opsamling af evalueringen er vedlagt som bilag.

Det samlede budget for Fælles Tour er 1,93 mio. kr. Region Midtjylland bidrager med 0,38 mio. kr. på lige fod med de andre regioner.

Delecyckelprojekt i Region Midtjylland

Landsbyer har kunnet ansøge om at låne elcykler og el-ladcykler til en deleordning i et år i den enkelte landsby. Formålet er at give borgere mulighed for at afprøve elcykler som et alternativ til bilen, og om det at deles om cykler

kan styrke fællesskabet i landsbyen. Landsbyer, der bruger cyklerne meget, vil få mulighed for at beholde cyklerne og selv føre deleordningen videre.

27 ud af 65 ansøgerlandsbyer er udvalgt og har i august 2024 modtaget cyklerne, som nu har kørt tæt på 3.000 km. Projektet har fået god feedback fra landsbyerne og positiv medieomtale.

Delecykelprojektet udspringer af, at udvalg for regional udvikling i oktober 2023 besluttede, at den regionale landdistriktsindsats skulle suppleres med et særligt fokus på mobilitet.

Der er afsat knap 0,8 mio. kr. til projektet i 2024.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orienteringen om cykelprojekter i Region Midtjylland til efterretning.

Torben Nørregaard, Henrik Gottlieb, Henrik Qvist og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet besluttede den 12. december 2023 at bevilge 2,14 mio. kr. til supercykelstisamarbejdet.

Bilag

Opsamlingspapir Fælles-Tour 2024

Punkt 6: Udvalgets årshjul og mødeplan for 2024 og 1. kvartal 2025 #

1-00-27-23

Resume

Udvalget har godkendt forslag til mødeplan for udvalg for regional udviklings ordinære møder i 2024 og 1. kvartal 2025. Der vil som fast punkt på de kommende dagsordener være en opsamling af forslag til emner og forventet årshjul.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at forslag til emner og årshjul drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget vedtog på sit møde den 9. august 2023 mødeplanen for udvalgmøder i 2024 og den 8. august 2024 mødeplanen for 2025.

Der vil løbende blive drøftet ønsker om temadrøftelser, besigtigelser og besøg mm. i 2024/2025.

Udgangspunktet er, at udvalgets møder holdes i Regionshuset Viborg. Efter aftale i udvalget kan møder endvidere holdes i andre regionshuse eller i forbindelse med besøg hos samarbejdspartnere, interessenter eller lignende.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede forslag til emner og årshjul.

Der arbejdes med et besøg på udvalgmødet i november.

Torben Nørregaard, Henrik Gottlieb, Henrik Qvist og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 7: Drøftelse af udvalgsmøder i Danske Regioner #

1-00-27-23

Resume

Møder i Danske Regioner drøftes.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at møder i Danske Regioner drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget kan drøfte emner fra møderne i Danske Regioners Udvalg for Regional Udvikling og EU samt Udvalg for Miljø og Ressourcer.

Der var senest møde i Udvalg for Miljø og Klima den 12. september 2024. Næste møde holdes den 31. oktober 2024.

Offentligt referat kan læses her: [Referat \(regioner.dk\)](#).

Der var senest møde i Udvalg for Regional Udvikling og EU den 13. september 2024. Næste møde holdes den 22. november 2024.

Offentligt referat kan læses her: [Referat \(regioner.dk\)](#).

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede møder i Danske Regioner.

Torben Nørregaard, Henrik Gottlieb, Henrik Qvist og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 8: Nyt fra Midttrafik #

1-00-27-23

Resume

Arne Lægaard og Morten Flæng er udpeget af regionsrådet til at sidde i Midttrafiks bestyrelse og vil på mødet orientere udvalgsmedlemmerne om aktuelle sager fra bestyrelsesområdet.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at der orienteres om arbejdet i bestyrelsen.

Sagsfremstilling

Til orientering for udvalgets medlemmer kan dagsordenen, bilag og beslutninger fra bestyrelsesmødet i Midttrafik den 13. september 2024 læses via dette link: [Midttrafiks bestyrelse](#)

Næste bestyrelsesmøde er planlagt til den 1. november 2024.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling blev orienteret om arbejdet i bestyrelsen, herunder evaluering af flekstrafikken.

Torben Nørregaard, Henrik Gottlieb, Henrik Qvist og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 9: Gensidig orientering #

1-00-27-23

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Orientering om status for arbejdet med oprensning ved Høfde 42 og proces for miljøgodkendelser.

Orientering om igangsættelse af proces for Landsbypris og Landsbyinitiativet 2025, som følger regionsrådets beslutning i oktober 2023 om proces og fokus for priserne i 2024-2025. Den 'store' landsbypris på 150.000 kr. gives til et lokalsamfund, der kan inspirere andre til, hvordan lokale styrker og potentialer kan omsættes til en positiv og inddragende udviklingsdagsorden.

Den 'lille' pris (landsbyinitiativet) på 25.000 kr. gives for gode bæredygtige energiløsninger.

Orientering om forventede sager til udvalgsmøde i november: regeringens uddannelsesreformudspil og forslag om etablering af sprogkomité..

Drøftelse af sundhedsstrukturen.

Torben Nørregaard, Henrik Gottlieb, Henrik Qvist og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 10: Underskriftsark #

1-00-27-23

Sagsfremstilling

Udvalg for regional udvikling skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i First Agenda ved at trykke på "Godkend".

Beslutning

Underskriftsarket er journaliseret på sagen.

Alle var mødt, undtagen Torben Nørregaard, Henrik Gottlieb, Henrik Qvist og Arne Lægaard, der havde meldt afbud.

Mødet blev hævet kl. 11.15.